

СІЧЕНЬ 1974 JANUARY

ДО НАС

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

ЦІНА — \$6.00

Є це збірня праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи:

- Гурткова система — правильне ведення частин УПЮ
- Зв'язкові вишколюють гурткових
- Планування праці гуртка і куреня
- Пластові ігри — опис 160 різних ігор
- Мандрівництво — практичні поради
- Табірництво — практичні поради

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАСТ”

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці “МОЛОДЕ ЖИТТЯ”

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації “Юнака”:

“Yunak” — Magazine,
2445 A Bloor St. W.,
Toronto 21, Ont., Canada.

- Понищі ціни важні при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

- ✦ пластові однострої ✦ пластові відзнаки до одностроїв
- і таборовий виряд ✦ пластову літературу ✦ і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

ПЛАСТОВЕ НОВАЦТВО І ЮНАЦТВО ДБАЮТЬ ПРО ОЩАДНІСТЬ!

*Новагата, любі діти,
Не сушіть голівки,
З кожним центом, що в кишені,
Ідіть до Кредитівки.*

*Про табори, сині гори,
Мріє все юнацтво...
В Кредитівці вже складає
Все своє багатство.*

*Не журіться й ви — сеньйори,
Що нема готівки,
Позигати — якщо треба,
Ідіть до Кредитівки.*

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ
та

- приймає ОЩАДНОСТІ.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- Урядові години:
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.

Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

Річна передплата: США і Канада — \$7.50, (за два роки — 1973/74 — \$14.00); Австралія — 4.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків; Вел. Британія 1.25 фунта; Італія — 2.000 лірів; Німеччина 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 75 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

СІЧЕНЬ 1974

Ч. 1 (125)

РІК XII

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Влизнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
пл. вірл. Ксеня Одежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

2	Звернення Головної Пластової Булави	
3	Різдвяна легенда	В. Вовк
4	Коляда	Л. Храплива
5	Вертеп	О. Копач
6	Щедрик і його автор	**
	Дідух, ялинка, свічки...	Б. Лепкий
7	Церква Св. Варвари	Б. Ямінський
8	Над обріями безмежности	Р. Ільницька
10	На Маківці	Ю. Старосольський
11	Коляда	Розбанич
12	Другий Світовий Конгрес Вільних Українців	**
13	Молоде перо:	
	Майбутнє з українським присмаком	Л. Шевченко
14	Бажання	О. Опар
	Що читати?	М. Горбач
15	Фоторепортер питає:	**
16	Розмова із ст. пл. другом Ромком Проциком	К. Одежинська
17	Шлемо вам привіт	К. Одежинська
18	На Різдво	Р. Купчинський
18	Успіхи наших друзів	
19	До нас пишуть	Д.
20	Сторінка розваги	
21	Спорт: Вітаємо КЛК з його 50-річчям	
	Вертаємося до давніх способів лещатарства	О. К.
23	Хроніка: Орликіяда	Л.
24	Курінь УСП-ів "Гайдамаки"	І. Бурачок
25	Пластунки танцюють	**
26	Прощальна ватра	П. С.
27	Список дарункових передплат	
	Посмертні згадки	
28	Список датків на пресфонд "Юнака"	
	Розгадки загадок	

● На обкладинці: Різдво.

Обкладинку виготовила — пл. розв. Мотря Ходновська з Ньюарку

● Ілюстратори цього числа: п. Мирон Левицький, пл. сен. Володимир Пилищенко-Гарпун, пл. розв. Мотря Ходновська, п. Марія Шкурка.

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

“Коли зустрінемося біля запаленої свічечки у пластовому гурті — хай мир та радість запанують серед нас.

Коли згадаємо всіх тих, що не можуть бути в цю хвилину з нами, коли думки наші помандрують туди, де сяє під цю пору перша вечірня зірка — хай серця наші огорне віра в чудо Різдвяної Ночі.

Коли поглянемо на обличчя наших пластових друзів, що в цій святочній хвилині стоятимуть навколо нас — хай покинуть нас злободенні проблеми та думки, а бажання добра для всіх знаних і незнаних членів великої пластової родини хай буде впливом справжнього розуміння пластової дружби!”

Дорогі Подруги й Друзі!

Від 1950-го року прийнявся у нас пластунів, започаткований відомою пластовою провідницею сл. п. пл. сен. Цьопою Паліїв, прегарний звичай у день Святого Вечора, а це 6-го січня, коли в Україні сходить перша зірка, запалювати спільно Святвечірню Свічечку, згадуючи всіх близьких, розкинутих по цілому світу, а особливо друзів-пластунів.

НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ — ПЛ. СЕН ЮРІСВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ,
ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ РАДІ, ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ,
КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ РАДАМ І КРАЙОВИМ СТАРШИНАМ,
СТАНИЧНИМ ПРОВОДАМ, ПРОВОДАМ ПЛАСТПРИЯТУ
ТА УСІМ ПЛАСТУНКАМ І ПЛАСТУНАМ У СВІТІ,
а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам і Передплатникам
«Юнака»

з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
усього добра, — чистої і сильної віри, щоб тримала Ваші серця
в ясному горінні, у готовості служити Богові й Батьківщині
найсердезніше бажає

РЕДАКЦІЯ та АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

На жаль, в останньому десятиріччі цей звичай щораз більше занепадає, або відбувається як ще одне станичне свято у дні та о годині, які усім найвигідніші, — перекреслюючи цим цілий символізм такої “Зустрічі” та її глибоку виховну суть для закріплення одности й дружби.

Тому для плекання цього почуття одности й дружби серед пластунства Головна Пластова Булава доручає усім пластункам і пластунам докласти зусиль, щоб цей звичай зберегти. З цією метою допильновувати запалення 6-го січня ц. р., о годині 5-тій пополудні східноєвропейського часу Святвечірню Свічечку окремо або в пластовому гурті. Хай буде у нашому житті якнайбільше нагод єднатися думками з усіма близькими та далекими — родиною та друзями.

Немає обставин, у яких не можна б було на одну хвилину відірватися від щоденних зайнять для цієї символічної “зустрічі”, а в більшості випадків, при добрій волі, можлива ця Святвечірня Зустріч і у пластових домівках, у колі всіх членів пластових станиць.

ГПБулава очікує, що усі Крайові Пластові Старшини проведуть цього року запалення Святвечірньої Свічечки на своєму терені, згідно із дорученням ГПБулави, та подадуть звіт із його виконання.

С К О Б !

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

За Головну Пластову Булаву:

пл. сен. Роман Рогожа
голова

пл. сен. Ірина Чайківська
секретар

пл. сен. Ольга Кузьмович
кер. виховної діяльності

РІЗДВЯНА ЛЕГЕНДА

LENDAS

WIRA WOWK

Обкладинка Зої Лісовської до збірки "Легенди"
Віри Вовк еспанською мовою.

Зі спаленої оселі осталося тільки їх двоє. Марія хотіла митися до зорі, щоб придбати дівочу вроду, і дід Осип мусів прорубати їй сокирою полонку в гірському потоці. (Небіжка Ганька, земля їй пером, набила дитині голову такими небилицями).

— Далеко ще до колиби, діду?

— Ти втомлена? Потерпи, любко, я не годен тебе на руках нести. Ти вже далі дівка, вже лице до зорі вмивала.

— І в колибі є Чорнуля?

— Ти голодна? Пожди ще трішки. Дід зварить тобі зараз вечерю.

Увійшли до колиби. Війнуло теплом від сина й звірячих тіл. В кутку збилося в громадку кілька переляканих овець, і чорна коза дивилася на них сумовитими очима. Марія розстелила квітчасту хустку й умостила на сні. Нараз вона сплеснула руками:

— Ой леле! Дитятко, діду!

— Дитятко?! — Дід Осип кинув рубати пруття й хотів бачити власними зіницями те чудо. Хлопчик був ще теплий, і коли з нього струсили сіно, він протер очі й підвів чорні вії.

— Леле! То Захарієвої! Вона його тут сховала!

Дід почав лаятися. Що ж їм тепер робити з дитиною? Краще вже вкинути в полонку, як має нидіти без мами серед лісу. Він видоїв козу й поставив глечик на вогонь. Тепла пара молока залоскотала хлопчикові ніздрі, і він почав плакати.

— Цить, не плач, зараз дам їсти, — успо-

коювала його Марія і взяла брудний вузлик на коліна.

— Пий перше сама; ти вже геть обімліла, — бурмотів дід Осип.

Марія взяла глечик у руку й приложила його до уст дитини. Хлопчик пив жадібно, аж захлистався. Коли він напився, глечик показав дно.

— Будеш їсти куліш без молока — злився дід Осип, докинув ріща до полум'я й почав варити куліш. Він насупився, як сова, на дитину й на Марію, що почала чесати коси й заплітати дрібушечкою.

— Дурна ти. Хто тебе побачить? Тут тільки ведмеді заходять часом у колибу.

— Нині — Свят Вечір...

— Свят Вечір! Твого тата вбили, твою маму спалили, а тобі свято в голові!

Марія захлипала.

— Та все ж таки нині Свят Вечір...

Вона перевила хлопчика в хустку й почала колихати його на колінах. Йому зарум'яніли від тепла й молока щічки, і він засміявся вголос.

Нараз знадвору почувся скрипіт кроків по снігу, і три чоловіка ввійшли в колибу. Вони були може ще молоді, але бородаті й довговолосі.

— Христос Раждається — сказали вони. Дід дивився на них недовірливо, зүкоса. Йому здавалося, що один із них ніс під широким плащем рушницю.

— Славте Його — відповіла Марія.

Чоловіки, що несміло стояли, побачили її щойно тепер, бо надворі була вже ніч і їх засліпило світло.

— Дозвольте загорітися? Цьогорічна зима — сувора.

— Вогонь — для всіх.

Вони посідали довкола ватри, що неспокійно миготіла й красила кругляки колиби, та дивилися безупинно на Марію з дитиною.

— Як давно ми не були в людей — сказав один.

— І як давно не чули дитячого сміху — сказав другий.

— На тобі ліскових горішків, чічко — сказав третій.

Марія простягнула руку, але горішків було забагато на малу жменю.

— На тобі ще хусточку; зроби вузлик.

— Ай, вона вишивана в волошки... — Марії рожеві пальці перебирали дрібне вишивання. Чоловіки раділи її усміхом, немов би їх гріло весняне сонце або лоскотали полонинські леготи.

— На тобі яблучко червоне.

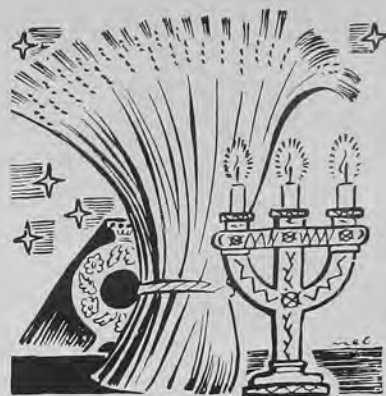
— На тобі мосяжний хрестик, любко. Молися за нас грішних.

Дід Осип нараз почав протирати очі. Йому не хотілося вірити, що з-під Марічиної хустки виблискували білі рукави пацьорковатими узорами, що за її головою сховався повний місяць і що дитятко було перев'язане веселкою. А три чоловіки клячали перед ним на землі й розгортали дари, немов царі перед Ісусом.

Вкінці дід не міг розібрати, чи він Осип, чи Йосиф, він знав тільки, що нізащо не кине хлопчика в полонку, бо це була Свята Ніч.

Віра Вовк
(Із збірки "Легенди")

Примітка Редакції: Ця маленька збірка легенд появилася також португальською мовою з прегарною обгорткою роботи відомої мисткині Зої Лісовської.

Леся Храплива

КОЛЯДА

*Загостила до нас Коляда,
З несугасних світів подорожня.
Та не знала, що кожен її виглядав,
Бо постукала стиха: — Чи можна?*

*Розказала про площі тих міст,
Тих засніжених: в тузі та в мрії,
Де в медах святвезірних — колосяний зміст,
Над містами — іскристі завії.*

*З уст вишневих дзвенить коляда
Старосвітська на площах, без стриму.
На ялинках жевріє гervона зізда,
А в зіницях зоря ж Вифлеєму.*

*Небозвід гомінкий, без кінця,
Коляда розгойдала, мов дзвони,
Що розсвіжують світами людям серця,
А тиранам розхитують трони.*

*Що звіщають новий льодолом:
Розруйновані вишки і стіни;
Не ракети жагузі, не згубний атом,
Лиш Дитя безборонне на сні.*

*Прийняли те Дитятко вночі
При закритім вікні, у підвалі,
Там, де Ірода, не боячись,
Про весняні розтопи писали.*

*Поклонились Дитяті з-над хмар,
Захистили в безжалісну зиму,
Прийняли з ругенят Всемогутнього дар:
Щоб безстрашні були, одержимі.*

*Завітала до нас Коляда
В густобілій, сніжинковій свиті.
Обступили. Хто в огні ясні заглядав.
На коліна впросилися діти.*

*Розлуналися простори й гас.
Давнестуженим дихали груди:
Коляда на покуття зійшла, поміж нас,
Та, що там. Та, що завжди. Що всюди.*

ВЕРТЕП

Було це давним-давно. На високій горі у княжому городі Переяславі стояв замок. Високий оборонний мур опоясував його довкруги, а великі ковані брами вели на замковий тік.

Панував тут нещоденний рух. Бояри і дружина вибиралися на лови. Готовилися, не зважаючи на морозну погоду і глибокий пухнатий сніг. Усе довкола побіліло. А сніжок все ще покривав сади, мури, замкові вежі. Найлегші і найцікавіші сніжинки заглядали пильно в одне вікно високого замку. Було воно прибране рожевими занавісами, тож сніжинкам нелегко було заглянути у середину кімнати. Та все ж таки дрібні сніжинки побачили молоду княжну, улюблену доньку князя Володимира Мономаха.

Мариця сиділа посередині рожевої світлиці на пушистому перському килимі. Світляні зайчики бігали довкола неї, то знов сідали на довгих каштанових кучерях. Арфа, відложена на ослінчик, ображено бриніла. Та Мариця не бачила ні зайчиків, ні не чула скарги арфи. Їй знову пригадався сон минулої ночі. Немов і тепер бачить перед собою ясного янгола. А був він зовсім такий, якого бачила в Києві у Десятинній церкві. З'явився їй уночі. У руці у нього була якась скринька. Відхилив заслонку, і Мариця побачила у середині Матір Божу, Мале Дитятко, св. Йосифа. Довкола стояли хлопці-пастушки. Усе це було ніби неживе і ніби живе. Мариця ще й тепер немов бачить усе так виразно. Тільки ніяк не згадає слів янгола, і не пригадує, що говорив. Раптом наче блискавка прошибла її. Підскочила, заплескала в долоні і метеликом пішла в танок. На це прибігли її сестрички, княжни Агафія і Євфимія; прибігли боярські дочки Анна і Марія, а з ними навіть їхня вчителька грецької мови, Теофана.

— Марицю, оповідай, що сталося! — просили всі наввипередки.

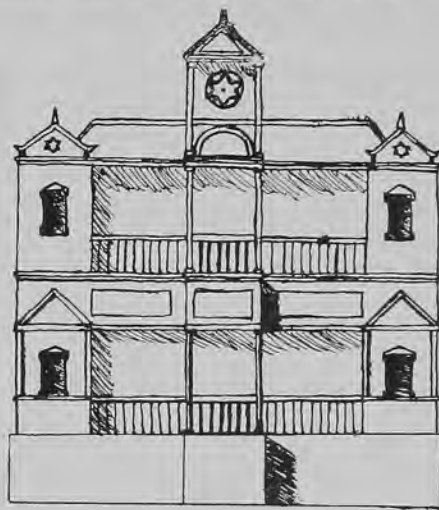
— Сестрички і подруги, — обізвалась Мариця, заспокоївшись. — Сідайте ось тут біля мене. — Зробимо на Свят-Вечір несподіванку. Потрібна нам коробка з тоненьких дощочок. Це буде ніби хатка, де народився маленький Ісусик. Преподобний о. Григорій виструже маленьке дитятко. А ти, Євфиміє, маєш з Афону від нашого пан-отця Данила Матір Божу зі слоневої кости. Янголів придбаю са-

ма з Калиною. Тільки де взяти маленьких пастушків та й св. Йосифа?

— Та ти нам наперед розкажи, що це таке має бути. А то я тебе не розумію — питала нетерпеливо сестричка Агафія.

— Та це, сестрички й подруги, буде такий маленький вертеп для дітей, щоб вони краще розуміли, як народився Ісусик.

І тут же розповіла Мариця свій сон. Коли скінчила свою дивну і цікаву розповідь, всі дивувалися і раділи. Сон про ветреп був незвичайний і такий гарний. Тепер усі захоплено взяли за роботу. Навіть князенко Роман прийшов помагати. Зі щирого золота приготував він чудову золоту зірку.

Другого дня, заки засяла на небі свят-вечірня зоря, малий вертеп стояв коло дідуха на покутті, у великій світлиці княжого замку. Всі оглядали вертеп, всі дивувались. Навіть сам князь Володимир Мономах поцікавився такою небувальщиною. Поцілував Марицю у чоло і пообіцяв у київських майстернях замовити вертеп зі щирого золота і срібла.

І почали люди робити вертепи для своїх дітей на Різдво. По всій Україні прийнявся звичай будувати вертепи з Вифлеємською зіркою вгорі, що перетривав довгі століття і зберігся аж до наших часів. І кожного року на Різдво Христове діти вітаються любим дарунком: Різдвяним вертепом.

Із збірки історичних нарисів
"Неповторні дні"

ЩЕДРИК І ЙОГО АВТОР

ЩЕДРИК

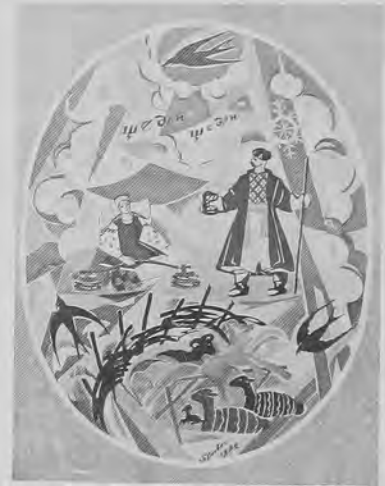
Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати:
— Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару,
Там овечки покотились,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей.
Хоч не гроші, то полова,
В тебе жінка чорноброва.
Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка.

Із збірника "Українські народні пісні"
М. Леонтовича, Київ 1952 р.

У різдвяному часі, коли із усіх голосників ллється святочна музика, колядки та пісні, напевно не один із наших читачів слухає також прегарну композицію української щедрівки, яку переклали на англійську мову та яку співають найкращі хори.

Автором цього "Щедрика" є відомий український композитор Микола Леонтович, який загинув у невияснений спосіб 1921 року у хаті свого батька на Поділлі. Загинув, застрілений правдоподібно большевицьким агентом у розцвіті своїх сил і музичної праці. Микола Леонтович виховувався під впливом славного батька української музики та композитора Миколи Лисенка і працював як учитель хорового співу й диригентури в різних школах на Поділлі, Київщині та Катеринослащині.

Залишив по собі більше як 130 опрацьованих народніх пісень на хори та кілька творів на слова поетів. Найбільше відомі із його творів саме "Щедрик", що здобув своєю прегарною радісною музикою славу в багатьох країнах, "Почаївська Божа Мати", "Над річкою беріжком", "Козака несуть" та інші. Працював також над оперою п. н. "Русалчин Великдень", але, на жаль, її не закінчив. Але усі хорові твори Леонтовича, й ці побудовані на народніх піснях і власні, загальнолюблені та цінені, їх залюбки всюди співають наші найкращі хори. А "Щедрика" співають усі, свої та чужі, — лишень рідко можна серед чужих почути, що "Щедрик" це композиція українського композитора.

Богдан Лепкий

Дідух, ялинка, свізегки,
Зологені горішки;
Трояндами цвітуть щізги,
Дзвіножком дзвонять смішки.

Пустують діти. А в куті
Сидить дідусь на лаві.
Зі стін всміхаються святі,
Бо раді тій забаві.

Нараз: хтось ходить під вікном!
Хтось сперся на загаті...
Втихомирилося кругом,
Пішов мороз по хаті.

Дідусь вікно перехристив:
«Ніщо. Звизгайні регі.
Це дух Івана приходив
До хати, на Свят-Везір».

ЦЕРКВА СВ. ВАРВАРИ

Від Редакції: Саме тепер узимі багато наших читачів плянує вже свої літні вакації, а в цьому збірні чи індивідуальні поїздки до Європи. Знаємо, що плянуються вже пластові мандрівки, студентські, а напевно багато таки вибереться мандрувати по Європі "на власну руку". Підготовляючись до цих мандрівок, кожний хоче знати якнайбільше про країни, до яких вибирається, та про їхні історичні чи інші важливі місця. Але в найкращій книжці з описами не знайдете, на жаль, про пам'ятки чи місця близькі українському серцю, а вони знаходяться всюди, де живуть чи жили колись наші земляки. Будемо ж тепер подавати нашим читачам інформації про важливіші з них.

Вже не більше ніж десять років відділюють нас від двістілітньої річниці заснування українсько-католицької церкви св. ВМ. Варвари у столиці Австрії, Відні. Коли в 1772-ім році Галичина, а декілька років пізніше Буковина, були прилучені до австрійської імперії, виникла потреба заснувати для українців у Відні парохію — 20 квітня 1784 р. тодішній австрійський цісар Йосиф II-ий власноручно підписав грамоту про заснування Парохії Св. ВМ. Варвари для всіх вірних католиків східного "греко-католицького" обряду в Австрії.

Перший зліва Борис Ямінський розмовляє з д-ром Ганнесом Андрошем, міністром фінансів, д-ром Бруно Крайскім — канцлером і прем'єром Австрії і Ервіном Лянцом — міністром транспорту.

На вузьенькій вулиці т. зв. старого міста, "Постгассе", яка переходить у малу площу, стоїть фронтом до вулиці наша українсько-католицька парохіяльна церква св. ВМ. Варвари. З усіх трьох боків окружена державними будинками дирекції австрійської пошти, вона була б незаметна для прохожих, якби не пропам'ятна таблиця на її фасаді, що блистить золотими буквами грецької і старослов'янської мов: "Йосиф II. і Марія Тереса, самодержці Австрії, храм сей св. Варвари враз з обителлю для освіти молодого кліру католицького східного обряду великодушно

передали. В літо від Р. Х. 1775". Від того року — вже майже 200 літ — служить ця церква нашому обрядові і його вірним; таким чином вона одна з найстарших українських церков поза межами батьківщини. Але заснована була ще раніше — збудовано її в 1652 р. при віденським новім конвікті оо. Єзуїтів. В 1773 р., коли скасовано чин оо. Єзуїтів, церква лишилася порожня. Якраз у тім часі, по першій поділі Польщі, Галичину прилучено до Австрії, і в 1775 р. появилася декрет цісареві Марії Тереси, яким вона оснувала у Відні греко-катол. духовну семінарію; вже на-

Портал церкви св. ВМ. Варвари у Відні з пропам'ятною таблицею, на якій довідусьмося про заснування храму у 1775 р.

ступного року церкву перестроєно за вимогами східного обряду, украшено цінним бароковим іконостасом — обдаровано церковцю також дорогими цісарськими дарунками, як євангелією, на обкладинках якої бачимо монограм М. Т., процесійним хрестом, в якому під кришталеvim склом знаходиться вишивка дочки цісареві, Марії Антоанети, з образом Христа Спасителя. Коли в 1783 р. цісар Йосиф II. заснував духовну семінарію у Льво-

Барокковий іконостас з року 1776-го.

Усі фотознімки виконала пресова служба дирекції австрійської державної пошти.

ві, семінарію у Відні скасовано, і церква св. ВМ. Варвари стала парохіяльним храмом у році 1784. По перебудові церкви в 1850 р. два роки пізніше знов засновано тут духовну семінарію "Барбареум", яка існувала аж до 1892 р. В часі першої світової війни перевезено великий скарб до церкви св. Варвари у Відні, мошці Святого Священномученика Йосафата, де вони спочивали аж до 1947 р., а потім були перевезені до катедри св. Петра в Римі. Сьогодні мала каплиця св. Йосафата в церкві св. Варвари, де заховані ризи Святого, пригадує нам цей час. Сьогодні храм св. Варвари є центральною парохіяльною церквою всіх українців католиків Австрії і підлягає юрисдикції віденських архієпископів. У 1970 році Блаженніший Верховний Архієпископ і Кардинал Йосиф Сліпий відвідав нашу парохію і відслужив у церкві св. ВМ. Варвари архиерейську Службу Божу 1 жовтня. Недавно, 12 серпня 1973 р., в тій церкві відслонено пропам'ятну таблицю Українського Вільного Університету, який був заснований у Відні в році 1921-ім. Великим "магнетом" для численних українців передусім позаокеанських країн, що переїжджають як туристи через Відень, є церковний хор св. Варвари під проводом відомого українського композитора, проф. Андрія Гнатишина. Цей хор своїми платівками і радіопередачами став славним і поза межами Австрії. Вліті відвідують нашу церкву також наші пластуни і студенти, які в тому часі перебувають у Німеччині. Церква св. Варвари своєю історією і красою стала малим "паломничим місцем" для наших вірних.

НАД ОБРІЯМИ БЕЗМЕЖНОСТИ

(Олесь Бердник — письменник-фантаст)

"Високо в небі, за хмарами, живуть чудесні птахи хоепі, що ніколи не сідають на землю. Навіть їхні яйця не досягають землі. Пташенята вилуплюються під час падіння яєць, відчувши простір, летять угору, у ту небесну сферу, куди веде їх інстинкт".

Такою легендою філософ-фантаст Олесь Бердник уводить читача у світ Безмір'я, підстава якого зовсім супротивна обмеженому та виміряному світові земної кулі. Зрештою, ідею безмежності людський розум може охопити; але переконалися в її реальності може лише надумний елемент. Саме у творах Олеся Бердника читач ясно відчуває, що ця наукова фантастика не лише гра розуму, але що, передусім, її база — це глибокі переконання автора. Як доказ всебічного характеру своєї творчості Бердник пише: "Завдання фантастики лежить не в сфері лише точних наук, а й у сфері етично-естетичній". Відповідно словам Бердника теорію безмежності підтверджує як і "етично-естетична" сфера, так і "наукова".

Автор твердить, що всякі обмеження шукань людської думки і почувань — це неприродний стан буття. У пошуках за правдою герой твору "Подвиг Вайвасвати" лине думкою до найприродніших із усіх відтинків життя на землі: "В дитинстві здавалося мені, що зірки у мені, що я обнімаю їх своїм серцем, пливу в небі... і забуваю про тіло, про час... у дитинстві ми ще не створили в'язниці для духа. Вона лиш будується кожним словом, кожною звичкою... І розум наш крізь діри в стіні, крізь відкриту стелю споглядає проблiski світу". В дитячому віці душа тісно єднається з довкіллям і не відчуває жодних меж. Тому думка може линути в минуле і одночасно в майбутнє — та в якому б вона часі не летіла, "було, є й буде — стало єдиним ТЕПЕР".

А потенціал думки, який напевно нам видається недосяжним, виявляється на далекій, незвіданій планеті, на яку єдині "Вогняні Вершники" мали відвагу полетіти. Матерія того світу така "тонка і пластична, що вона відразу набирає форму відчутної думки". Себто, вона має таку енергію, що з хвилиною її започаткування думка та її здійснення стають невіддільними. Наприклад, з моментом, коли серце відчуває прірву між собою і ближнім, творяться між ними глибока пропасть, кам'яні пороги. Порівняймо силу такої думки і нашої, яка навіть не спроможна втекти з власної "тілесної в'язниці".

Бердник пояснює малий розвиток людської волі нашим егоцентризмом та консерватизмом. Вони так придушують людські творчі сили, що людина здатна лише будувати за власним зразком там, де існує незміряна різноманітність Всесвіту. Навіть, шукаючи Бога, Творця Всесвіту, людство від самих початків не могло побороти свого егоцентризму і змальовувало Його за людською подобою.

Питання полягає в тому, чому людина не мала змоги досягнути цей високий творчий рівень. Бердник твердить, що від самих початків панують володарі, які принижують людський розум і творчість страхом перед невідомим. Віковично ці диктатори ставили людям закони, творили догми, забобони — все

вияснювали пустими гіпотезами. Словами Іоріора, володаря казки, "закони обмеження, деспотії та пустої віри не виправдали себе. Вони проклали глибоку невилазну колонію там, де потрібна була стихійна гра інтуїції, зв'язували, де крила шукачів прагнули в небо".

У творах Бердника читач відчує, що те, що серце прагне зрозуміти, інтелект може вияснити лише пустими твердженнями. Вже пора міняти світогляди — треба шукати, вічно шукати, хоч і не раз прийдеться впасти. Не можна задовольнятися "порожніми гіпотезами", до яких уми, що не в силі піднятися у простір, пристосовують усі факти.

Парадокс цього безнастанного шукання те, що чим більше душа прагне зрозуміти, що далі та глибше вона шукає, то більше стає вона переконана, що даремне шукання кінцевої відповіді. У шуканні за правдою нема ні порожнечі, ні кінця. Самі ці слова — кінець та порожнеча — є витворами тих, хто приголомшують творчий дух.

Але Бердник вірить, що прийде час, коли "будуть порвані кайдани гравітації та триміпности", коли "роз'єднані світи простягнуть руки один одному крізь безодні віків і просторів". Може і неодному випаді полетіти з пташенятами в безмежні простори.

ст. пл. Роксоляна Ільницька
(Із матеріалів Молодіжної Секції СУКК)

Українські Громадяни!

З Різдвом Христовим оживають наші традиції, відновляються згадки про минуле, посилюється туга за Рідним Краєм, за рідними і приятелями, які в ньому вік свій коротають. У різдвяний час глибше відчуваємо нашу одність і зв'язок з нашим українським народом і краєм.

Тут, на канадській землі, далеку Україну заступає нам наша Українська Громада і її національні установи, які працюють для її визволення. Тому пильно зберігаймо їх, станьмо їх членами разом з нашими дітьми і внуками та спільно змагаймося за більшу повагу української, заморської спільноти та за кращу долю України.

Для її добра й для добра нашої Української Громади в Канаді й США, 80 років існує і працює наша найстарша й найбільша установа поза межами Укра-

їни: Український Народний Союз. Він об'єднав майже сто тисяч українських родин у вільному світі та дбає про їх добробут і забезпечення у випадку нещастя та старости. Двері його широко відкриті для українських земляків з усіх земель і з усіх церков та організацій. Об'єднаймося усі в Українському Народному Союзі! Забезпечімо в ньому себе, наших дітей та внуків. Запевнімо їм якнайкращу освіту і якнайуспішніше життя. І запевнімо дальший, повний розвиток нашої української громади. Не забуваймо, що тільки у великій громаді наша велика майбутність.

З близьким Різдвом Український Народний Союз вітає усіх своїх членів, нечленів і майбутніх членів та бажає їм і їхнім родинам Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

**УКРАЇНСЬКИЙ
НАРОДНИЙ СОЮЗ**

Екзекутива і Канадська Репрезентація

НОСТАЛЬГІЯ

НА МАКІВЦІ

(Із пластової мандрівки "Лісових Чортів")

Пл. сен. Юрій Старосольський
(як ст. пластун у Львові в 1930 р.)

Три великі олені стрілою погнали через зруб. Їхні ясні хребти блестили на сонці у скоках через колоди. Пролетівши половину зрубу, олені спинилися, повертали свої гарні голови і дивились униз. Там на краю ліса десять малих постатей пробивалося глибоким снігом угору.

Здивувалися олені: "Хто це ті люди, що в такий час, під саме Різдво відважилися забрити у їхнє лісове царство? У таку пору ми ще гостини не мали!"

Нараз велику тишу перервала пісня, пісня, що її олені так часто чули в соняшні дні влітку — пластова пісня.

І зрозуміли олені, ще раз глянули наділ, та зникли в гущавині.

Слідами оленів та медведів ми пнялися вгору. Стежка влітку досить вигідна, тепер засипана глибоким, твердим снігом, спинювала наш похід. Але гнало нас угору сонце, що саме стало на півдні, а додавало сили це дивне враження, яке на кожного робить чарівне слово: "Маківка".

Незабаром ми станули на місці. На тому місці, де колись шумів спокійно ліс, де пізніше шалів танок смерті і відбулася найбільша трагедія людства, де тепер, як пам'ятник великого минулого, хилється сірі, дерев'яні хрести.

Ми станули мовчки між ними. І не знаю чому, — ми стояли довго-довго, не промовивши слова. Та знаю, що причиною тієї мов-

чанки не був звичайний цвинтарний настрій. Бо наші гадки не бігли в минуле; вони полинули кудись далеко-далеко вперед. А там, у майбутньому, знайшли ми щось велике, могутнє. І захоплення стиснуло наші горла. В очах наших не було смутку, — у них горів дивний вогонь і ми ясно дивились на понурі хрести.

Яке чудове місце на цвинтар! Яке інше від усіх, усіх на цілому світі! З одного боку силуетка темного, густого лісу творить романтичне тло для сірих хрестів. Напроти, — сам шпиль Маківки. Його узбіччя — це свідок того, що тут діялося. Колись пишався тут великий, густий ліс. Та прийшов день і ліс став в обороні своїх гір. Тепер його немає. Столітні смереки поклали свої голови-верховіття; залишилися поторощені пні, покалічені ворожими гарматами. Бідні дерева! Але і за ними не треба жаліти. Бо ось з-поміж пнів та колод густо рвуться у гору молоденькі, ясно-зелені смерічки. Згодом вони стануть лісом. Стануть на місце тих, що впали, укриють свіжою зеленню зголену Маківку.

А ген довкруги гори, білі лискучі гори, ці гори, за які сталася історична "Маківка".

Сонце гаряче сміялося із чистого синього неба, гралося проміннями на хрестах і поторощених смереках. Чудово було! Та надто довго тривала наша гостина у братів-героїв. Нам треба було відійти, шлях провадив нас на доли, у села, міста, між людей. Там за кілька днів ми будемо святкувати Різдво. А наші герої і хрести і постріляні смереки залишаться самі. Та ні! Коли різдвяна зірка принесе свою вістку, коли понесеться голосне "Христос Родився!", тоді, враз з цією піснею полинуть наші серця на самотній цвинтар і тут святкуватимуть це свято...

Сонце сильно похилилося на близьку гору, коли ми поверталися на доли. У наших душах було світло, так радісно в серцях, легко було, а проте, ішли ми мовчки і пісня чомусь не співалася. Поволі ступали ми по засніженому хребті, а за нами клалися на лискучий сніг довгі, сині тіні.

3 січня 1928 р.

Ю. Старосольський
(Альманах "Червоної Калини")

КОЛЯДА

Тоді, коли великі крамниці підготовляються до Різдва і в часописах оголошують подарунки на Санта Клавзів, беріться до підготовки списків на коляду.

Випросіть, позичте чи відкупіть списки різних організацій, напр., Союзу Українок, попросіть списки парохіян церков, а навіть список адрес запрошень на "Червону Калину"; і очевидно дістаньте станичний адресар. Всі адреси на списках треба перевірити з найновішою телефонічною книжкою — не повірите, скільки українців переноситься до нових хат.

Кілька років тому, у "цікавішій" ділянці міста, ми шукали за мешканням пана Чорного. Прийшли під двері, дзвонимо, чекаємо. "Що будемо співати? Не забудьте сказати "Веселих Свят!" Нарешті двері відчиняються: замість пана Чорного — мурин!

А вже як очі повилазять, порівнюючи списки — час взятися до картографії. Ми приділяємо кожну родину до одної із 15-ох частин міста при допомозі поштових зон ("зіп"). Кожна зона має свою окрему течку, до якої долучуємо витинок з карти тієї ділянки (як також карту цілого міста — чомусь колядники мають тенденцію губитися). Червоним олівцем зазначаємо вулиці, де мешкають родини, до яких їдемо з колядою. Також вписуємо докладніші інструкції: Пан Х — на 2-ім поверсі, і т. п.

Списки є по вулицях — не по прізвищах: число, назва вулиці, а тоді прізвище. Можна укласти цю картотеку на карточках 3" x 5". На кожній картці подати всі родини, що мешкають на даній вулиці. Як вже ходите — зазначуйте, кого не було вдома, щоб знова можна піти, хто перенісся тощо.

У нас є два списки — бо в нас Святий Миколай два рази ходить, тобто за новим і за старим календарем. Маємо цю приємність, що ходимо колядувати на одні та другі свята. Всі можуть спокійно святкувати. Ті, що за новим календарем, в більшості ходять колядувати на старі свята і навпаки. То не єдина вигода — мій товариш завжди жартує,

що починає піст за старим календарем, а кінчить за новим!

Замість: "О Друже! Знова коляда? Чи мусимо йти?"

Чути: "Гей Друже! "Пофіксуй", щоб ми ходили колядувати з гуртком "Чайка" — там "файні" дівчата".

А підслухано під дівочою домівкою: "Подруго! Ми не підемо колядувати, якщо "Змії" не будуть нас возити!"

Спільно колядуємо на саме Різдво — але Святий Вечір це конкурс між куренями.

Вправляйте коляди вже від листопада, (очевидно, краще співається з дівчатами). На сам вечір коляди одягніться тепло, але добре; постановіть усі, як ідете — в краватці, в однострою, в народній носі, передягнені з вертепом, із зіркою і чи берете якісь музичні інструменти, гітару, мандоліну, акордіон і т. п. Вважайте на українську мову, не жуйте гуми і не стидайтесь співати. Раджу в авті мати зимові опони, а на підлогу постелити газети. На ноги вдягніть теплі непромокальні чоботи, вважайте, не ходіть по килимах.

Не забудьте заколядувати всім священикам і черницям. Раджу подбати, щоб обійти всі пластові родини. Не забудьте про різні українські організації, підприємства і клуби.

На сам Святий Вечір "моторизована фльота" виїжджає зараз по куті. Їдемо до станичного за списками (добре подбайте, щоб кожна родина власноручно підписалася), ну і заколядувати.

Тихо надворі. Великий лапатий сніг спливає до землі. Крутими доріжками посвічуємо лямпою, шукаючи за хатою станичного. Хати удекоровані, стаєнки, Санта Клявзи із сернами, дід Мороз і всюди — світла: сині, червоні, зелені, жовті, білі, виблискують від снігу. Дід Мороз ловить за ніс. У теплім авті

"Змії" плянують туру, з котрими дівчатами будуть завтра колядувати і в кого буде "парті".

"Веселих Свят, Христос Раждається! Чи приймаєте Пластову Коляду? Дякуємо! Бог Предвічний... Поклін віддаймо! З Різдом Христовим... і Щасливого Нового Року!"

"Та візьміть іще одно тістечко. Може що нап'єтеся — Ви напевно змерзли! Алеж "файні" хлопці — ми Вас пам'ятаєм, як Ви... то Ви вже в каледжу? І автом їздите? На кого виписати чек?"

"Дякуємо і Щасливого Нового Року!"

Вже в авті: "Юрку! Скільки маємо — думаєш, що дівчата стільки заколядували?"

"Кого просиш на забаву, яку станиця нам обіцяла після коляди?"

"Гей! До кого тепер? Я їду — не можу кермувати і читати карту".

"Окей! Тут направо! Марку! Бери лампу і дивися на числа хат".

"Що співаємо?"

"Я тобі кажу — там були світла — хтось щойно загасив!"

"Як нікого нема, залиши їм картку "Ми були з колядою"."

Так колядуємо майже до півночі — тоді ідемо до церкви на різдвяну співану Службу Божу і зустрічаємо наших батьків.

Різдво — сходи на коляду — домівка шумить. Всі повбирані в нові одяги. Пласт-приятелі авто чекають, щоб нас возити. Торгуємося за списками. Вечір — змучені, захрипті. "Піцца" замовлена — до дівчат на "парті"!

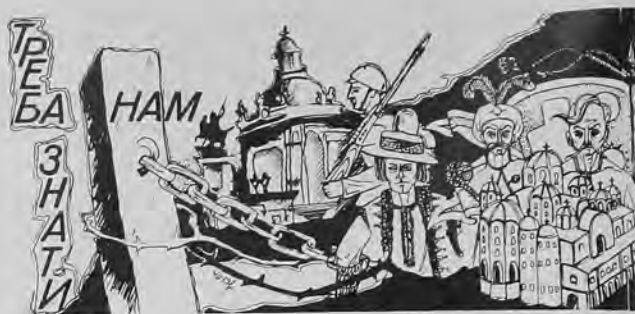
Другий і третій день Свят — тихі, робочі дні — пізно не колядуйте. По крамницях маси руху — вимінюють дарунки, випродажі, а при дорозі ялинки, які вже "відслужили" свята. Новий Рік — уважайте на п'яних! Різні великі прийняття. Багато родин. Як маєте їх на своїм списку, завжди запитайтеся, чи прийти до них окремо; як згодяться відразу пожертвувати, заспівайте ще одну коляду для них.

"Старі" Свята — українську хату здалека пізнати — гордо світять кольорові світла, а у вікні — ялинка.

Бідна кутя — Щедрий Вечір. Вже тяжче колядувати — іспити!

Бажаю Вам усім, Друзям і Подругам, щасливої, веселої і безпечної Коляди — Веселих Свят, якнайщасливішого Нового Року — і смачної куті.

Розбанич

ДРУГИЙ СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

У днях 1 до 4 листопада 1973 р. відбувся у Торонті Другий Світовий Конгрес Вільних Українців. В ньому взяло участь 429 делегатів з усіх країн українського поселення і 581 гостей. З приводу Конгресу посадник міста Торонто проголосив Український Тиждень, а на будинку міської управи повіяв український національний прапор.

У рямцях цього другого великого конгресу вільних українців відбулося прийняття для канадських парламентаристів у Оттаві, цілий ряд світових з'їздів і нарад поодиноких українських організацій та численні студійні семінари в рямцях Конгресу.

Величким завершенням Конгресу була українська маніфестація у приміщенні "Мейпл Ліф Гарденс", у якій, за оцінкою канадської преси, взяло участь 12 тисяч українців та тисяча української молоді в одностроях з поодинокими молодечими організаціями. Маніфестацію розпочав святочний соборний молебень, до якого станули майже всі владики країн українського поселення; православного, католицького віровизнання та пастори протестантських церков.

Учасники Конгресу обрали нові керівні органи СКВУ, до яких на передові пости увійшли наші друзі-пластуні з Канади, а це президентом Секретаріату СКВУ обрано вже вдруге о. д-ра пл. сен. Василя Кущніра, відзначеного найвищим пластовим відзначенням — Орденом св. Юрія в золоті, а його першим заступником пл. сен. Миколу Плавюка, який до вересня 1973 р. виконував обов'язки заступника голови Головної Пластової Булави. Членом Секретаріату СКВУ обрано також пл. сен. Юрія Даревича.

Молоде перо

МАЙБУТНЄ З УКРАЇНСЬКИМ ПРИСМАКОМ

(Нездійснені мрії)

Нас у хаті живе сім осіб, а саме: мама, тато, троє дітей та дідусь і бабуса. Розуміється, що жити вкупі в одному будиночку тіснувато. До того ж вся родина розходиться у поглядах майже в кожному питанні. Ми, діти, теж сперечаємось, і це теж до деякої міри дратує батьків. Зрозуміло, під кінець тижня всі стають нервовішими. Тому нетерпляче чекаємо "вікенду". Кожного з нас тягне до нової української домівки, до своїх однодумців і ровесників.

У цю п'ятницю, як тепер часто буває, біля авта метушня: ми їдемо до своєї "централі" по вечеряти й розважитися серед приятелів і знайомих. Займаючи місце шофера, тато бурчить:

— Коли б знав, що есендонську домівку продадуть, а в новому місці побудують такий величний український осередок, то нізащо у світі не поселився б так далеко від нього.

Бабуса підтакнула:

— П'ятнадцять миль — це віддаль, поїздом далеченько. Та хотілося б частіше побачитися із старенькими друзями, поговорити про минуле: війну, молодечі роки, школу. Також декого провідати у шпиталику, до бібліотеки заглянути. Там завжди спокійно, правда, дідуню? Ніхто на голові не ходить... — додала недвозначно, поглядаючи на мого брата, великого бешкетника.

Брат уже хотів відповідати та мама дипломатично перевела розмову на інше:

— Принаймні після праці посуду не треба мити. Приємно, хоч раз у тиждень купити готові українські страви. А обслуга там у вишитих сорочках, привітна.

— А я люблю собі пограти в більярд чи в шахи після смачної вечері, — заявив тато.

— А ми колись ще переїдемо до дому пенсіонерів, правда, дідусю? Там багато спокійніше буде жити, — продовжувала бабуса. — І запишемо всі свої гроші на розбудову Централі, — поважно заявила, знову поглядаючи на мого брата.

— Бачу, що не помилилася управа, коли намовила Союз Українок вибудувати старечий дім поруч із домівкою, — посміхався та-

то. — Будуть грошові прибутки і тоді вже зможуть думати і про катедру українознавства.

— Тату, а хто ж то був той пан, що ти його водив по залах останнього тижня? — запитала моя сестра.

— От забув вам сказати, — відповів тато. — Це ж я з Миколою із Сіднею бачився. Він зупинився у мотелі при Українській Централі. Казав, що українці інших стейтів і досі дивуються несподіваному відродженню українського життя в Мелборні. А я йому пояснив, як здійснився проєкт, як збудували спочатку головну залю й меншу для клубу, а потім уже прилеглі приміщення. Він добре знає історію України й обізнаний з психологією українців, що коли їм даси куточок, то праця закипить. Це ж за словами Шевченка "В своїй хаті своя сила і правда і воля".

— І мені здається, — сказала мама, — що Мелборн тепер збирає самі похвали. Я також розмовляла з приїжджими. Вони кажуть, що тут молодь добре згуртувалась і стала чисельнішою. Їм найбільше сподобалось, що тепер є окремі кімнати для проводу Пласту та СУМ-у, що спільна зала служить всій молоді. Вишивки в музеї також хвалили.

— А ті вишивки вишивають мої приятельки, — гордо поінофрмувала бабуса. — Одна другу хоче здивувати все новою вишивкою. А вишивають, певно, тому, що їм там спокійно живеться.

Я уважно прислухалась до розмови й вирішила ще пильніше приглянутись до того будинку, яким всі українці Мелборну так пишаться. Адже центр захопив запущені наші організації, а ще головніше, що розбудив і привабив кілька тисяч приспаних українців Мелборну.

Між тим авто вкотилося в автопарк, і ми всі посунули до українського ресторану, звідкіля доносились пахощі борщу та пампушок і звуки українських мелодій.

пл. юн. Леся Шевченко, 15 р.

студ. 1-го курсу Педагогічної Школи
в Нобл Парку біля Мелборну, Австралія

БАЖАННЯ

Бажання зродилось у мене давно
Побачить, хоч раз, Україну,
Глянути раз хоч на синій Дніпро,
Відвідати рідну країну.

Ця думка з'явилась у серці моїм
Тоді, як була я малою,
Як мама казала нам згадки свої,
Що мрією стали й журбою.

Цю думку-ідею в душі я ношу,
Ніколи вона не погасне,
Аж поки її не здійсно у житті,
Не гляну на край мій нещасний.

Хотіла б побачить його не в ярмі,
А в славі, із прапором волі,
Щоб всі ті кайдани упали німі,
Як вияв чужої сваволі.

Орися Опар, 17 років.

студ. 1-го курсу Педагогічної школи в Нобл
Парку біля Мелборну, Австралія.

Недавно перевидано в Києві дві надзвичайно цікаві книжки відомого українського письменника Миколи Трублаїні. В книжці "Крила рожевої чайки" зібрано довшу повість "Лахтак" і кілька коротких оповідань з північної тайги. В повісті "Лахтак" описано пригоди дослідничого пароплава в Арктиці, який, попадаючи в бурю, змушений залишити частину свого екіпажу на ще недослідженому острові. Під час шторму пароплав "Лахтак" закинуло далі на північ, де він пізніше замерзає в кризі. Тому що радист залишився на острові, а ніхто з команди на пароплаві не визнається в радіопередаванні, зв'язку з суходолом нема. Троє учасників екіпажу дезертують з пароплава в думці, що іншою дорогою повернуться скоріше до берега. З дальшим наступом зими — полярної ночі для моряків починається боротьба за своє життя: чи

витримає пароплав високий тиск льодової криги, він же не криголом, — а навіть коли витримає, то чи розступиться крига в наступнім літі настільки, щоб вони могли за цей час добратися у вільне море — чи їм на це вистачить вугілля... Такі питання постають поміж членами сильно зменшеної команди "Лахтака". Який вислід цієї боротьби, читач довідується щойно на останніх сторінках повісті, в якій надзвичайно багато акції.

Подібно і друга книжка "Шхуна Колумб" пов'язана з мореплаванням, але вона більше шпигунсько-криміналістичного характеру. Починається все зовсім звичайно на Лебединому острові в Озівському морі, аж поки не відкривають там торіанітового піску, який використовують для добування гелію — цього на землі дуже рідкісного газу. Це ж 1935-40-ві роки — часи дирижаблів-цепелінів, для яких потрібний цей легкий, шляхетний і тому негорючий газ. Очевидно, про це довідується чужоземна шпигунська розвідка, і на острів прибуває шпигун Анч з поблизу чекаючого підводного човна. Яким способом дві дівчини і юнга з шхуни "Колумб" унеможливають шпигунів роботу і перемагають його, потрапляючи самі в смертельні небезпеки, розповідає автор на сторінках цієї повісті, захоплюючи читача від першої до останньої сторінки.

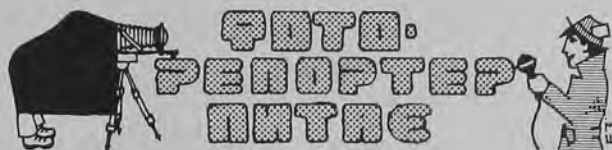
Особливе в творах М. Трублаїні те, що автор опановує мореплавчу термінологію, бо сам їздив як учасник екіпажу криголома в Арктиці і тим самим власне зумів цікаво, а головню реально описати життя на кораблі. Тому що вживані фахові вислови пояснені під текстом, їхній вжиток при читанні не перешкоджає, а навпаки — ще більше зацікавлює. Не часто потрапляють до рук книжки, з яких можна стільки скористати, які так справедливо можуть передати мореплавчу дійсність, і однак захоплюють читача від початку до кінця. Тому варта, щоб кожний з нас — а юні і майбутні шкіпери обов'язково — перечитав ці надзвичайні твори.

Микола Трублаїні — "Крила рожевої чайки", 273 ст., Київ 1972.

"Шхуна Колумб", 288 ст., Київ 1973. В-во дитячої літератури "Веселка".

Марко Горбач

КОЛЯДУЙМО ЦЬОГО РОКУ
ВІД ХАТИ ДО ХАТИ,
ЩОБИ СВОМУ "ЮНАКОВІ"
ПРЕСФОНДІВ ПРИДБАТИ.

РОЗКАЖИ ЦІКАВЕ ПРО "ОРЛИКІЯДУ":

Пл. скоб Роман Кічоровський, 17, 45 К. УПЮ-ів ім Володимира Великого у Вашингтоні.

З нашого куреня приїхало нас 12 юнаків. Ми їхали 10 годин автобусом, але це було вартє. Орликіяда (моя друга) — це дуже цікава і корисна пл. імпреза.

Сама підготовка дала дуже багато користи, ми багато зрозуміли про теперішній рух спротиву на Україні. Юнаки нашого куреня у підготовці виявили багато ініціативи, вони дійсно старались підготувитись якнайкраще. Вечірка? — це добра річ, а що мало хлопців танцювало, це не важне — важне, що була змога всім разом посидіти, зустрінути знайомих з таборів, поговорити. Я зустрів багато приятелів, бо таборював на "Вовчий Тропі" в піон. таборі та був на "Лісовій Школі". Які дівчата подобаються? — Я зауважив особливо Пассейк і Нью-Йорк. До якого куреня УСП-ів думаю вступити? — До Хмелів або до Бурлак.

Пл. розв. Леся Дорвольська, 15 років, 22 К. УПЮ-ок ім. Н. Кобринської, Гурток "Волошки" в Трентоні; гурткова.

Це моя третя Орликіяда і вона мені найбільше сподобалася, може тому, що тим разом я є гуртковою і більше розумію її мету. Орликіяда дуже добре зорганізована, ми маємо багато часу на зустріч з іншими. Вечірки треба і надалі робити, хоч би тільки на те, щоб усі були разом. З мистецьких виступів мені дуже подобався "Суд Мороза". Тема цього річної Орликіяди — про спротив в Україні актуальна, вперше не про минуле, і ми дуже багато скористали, підготовляючись. Мені ці-

каво було, що з Вашингтону приїхало так багато юначок. Їм так далеко. Шкода тільки, що не було більше кандидатів на гетьманича.

Пл. розв. Асколюд Бук, 17 років, 1 К. УПЮ-ів ім. Федора Черника у Філадельфії: Нас приїхало 6 юнаків. Ми дуже підготовлялись до Орликіяди, — сходились в Юрка Пенцака, для приготування точки. Її може не зрозуміють — ми хотіли показати три

роди музики — клясичну, модерну і пластову. (Прим. фоторепортера. — Точка подобалась і зрозуміли!). Матеріал з книжки "Рідними пляями" і про сучасний процес спротиву в Україні ми вчилися індивідуально і багато скористали. Це моя перша Орликіяда і мені вона подобається — дає змогу зустріти стільки юнацтва! Було б краще, якби на вечірці була дійсна оркестра. Дівчата? — Заважую Пассейк і Нью-Йорк.

Пл. розв. Олесь Шевчук, 15 Курінь УПЮ-ів ім. Івана Сірка в Елізабеті. Для мого куреня, що дуже малий, це добра нагода позмагатись, тому що участь беруть загони (від 4 до 12 осіб), бо, напр., на Святі Весни, де стають до участі великі куре-

ні, ми не маємо шансів. Тому ми дуже старанно приготувались. Вечірка? — Може хлопці не танцюють, бо не вміють, але вона дає нагоду зустрітись і побути всім разом. Я зустрів багато знайомих — хлопців і дівчат. (Фотореп.: 15 курінь приготував кілька пісень у виконанні власної оркестри: фортепіан, гітари, скрипка і тамбурін). Я пляную вступити до куреня "Червона Калина".

ЮНАЦЬКІ МАНДРІВКИ

РОЗМОВА З ДРУГОМ РОМКО ПРОЦИКОМ

"...Я починаю з метою. Раз мета є, то довкола неї хлопці укладають програму..."

Друг Ромко вже довгий час виховник гуртка юнаків у станиці Філядельфії. Його гурток дуже активний і задоволений із своєї праці. Їхній провідник не приготував мандрівки для своїх юнаків, лише, якщо треба, то дорадить.

"Хлопці все самі роблять. Тут гуртковий відіграє важливу роль. Я вірю в побудову гуртка як самовиховної інституції, виховник — тільки дорадник. Мої юнаки не гості моїх мандрівок. Це перечило б цілій гуртковій системі".

Наскільки друг Ромко числить на допомогу батьків у своїх мандрівках?

"Мушу признатись, що майже зовсім ні. На моє щастя існує в станиці осередок старших пластунів, і вони мені багато допомагають у транспотрації і як додаткові виховники на мандрівці. Назагал я числю, що повинен бути один виховник на п'ять юнаків. Це досить добре відношення... але хочу вернутись до оригінального питання батьків. Я очікую, що вони фінансово допоможуть тим, що придбають для свого сина особистий виряд".

Перед мандрівкою хлопці мають досить до роботи. Вони мають вибрати мету, перевірити терен і укласти програму. Друг Ромко ще переговорює з ними дещо про підготовку і матеріал. Ще справа безпеки. Кожен юнак мусить принести підписаний дозвіл від батьків.

"Ця карточка лише каже, що батьки знають, що їх син відбуде мандрівку на данім терені, у визначеному часі. Якщо б стався якийсь випадок, ця картка не мала б ніякого значення в суді. Вона написана по-українському й залишається лише в моїй картотеці.

Забезпечення мандрівки не кінчається карточками. Ми стараємось передбачити всякі можливості і звертаємось із ними до опікуна терену, на яким перебуватимемо. Якщо мандрівка включає нічліг, ми ще повідомляємо сторожу парку про наш прихід. Це виключно для нашої безпеки".

В яких обставинах гурток не відбув би мандрівки?

"Гурткова мандрівка ніколи не була б відкликана через брак підготовки, бо я не дозволив би на це, — твердить друг Ромко, — на то існує впорядник. Якщо він на те до-

зволить, то це погано про нього свідчить! Юнаки мають відповідальність передбачити всякі зайняття і запланувати мандрівку на такий час, у якому нема запланованих шкільних чи інших пластових зайнять. Це гурткова мандрівка, гурток її плянує, і хлопці відбувають її гуртком.

Завжди може бути мокра погода. Якщо ми ночуєм під деревами і є можливість дощу, я відкликав би мандрівку, бо є загроза здоров'ю".

Я подивляю співжиття, яке виховник викликав у своїм гуртку, але все ж таки після мандрівки залишається ще одно завдання до виконання, а саме оцінка мандрівки. Друг Ромко подумав і врешті заявив:

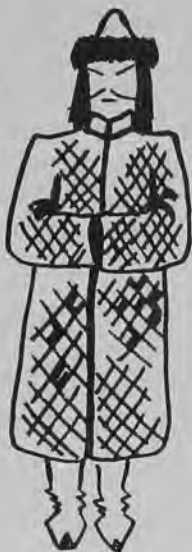
"Ми вертаємось назад до моєї першої відповіді — а саме мети. Якщо мандрівка вдала, то вона досягає своєї мети. Признаюсь, що це трудне питання, але над ним варто подумати. Бачиш, я думаю, що добре, якщо юнаки згадують мандрівку. Це значить, що вони справді її пережили і з неї щось скористали. Мандрівка — це тільки один засіб виховної системи. Вона побіч головної теми завжди пов'язана із побічними цілями дружби, самозарадности і властиво заторкує майже кожну точку пластового закону. Якщо мандрівка виконує ці завдання самовиховання, то вона напевно успішна".

ст. пл. Ксеня Одежинська

ШЛЕМО ВАМ ПРИВІТ

У Тибеті, якщо хтось вхопиться за живіт, вибалушить очі і виставить язик, не ображайся. Він тільки тебе вітає.

Ось ти зустрів товариша на вулиці, а він представив тебе своєму другові, який випадково був із ним. Ти взяв незнайомого за руку і сказав: "Приємно пізнати!" Правду сказавши, ти не пережив ні радості, ні смутку, бо ти навіть не думав над тим, подаючи йому руку. Це вже прийнятий звичай і майже автоматична привичка.

Широко прийняте подання руки як привіт — це тільки один із способів привітання, вживаний довкола світу. Згідно з загальною думкою, подання руки походить із часів, коли люди недовіряли один одному до тої міри, що вони намагалися перевірити, чи зустрічні люди мають при собі зброю.

Ти подавав свою простягнену долоню, щоб показати, що не тримаєш у ній ні ножа, ні якоїсь іншої зброї. Тоді друга особа брала твою руку своєю порожньою рукою; щойно тоді оба почувалися безпечні. З часом цей звичай перетворився в ознаку дружби.

Є різні способи подавати руку; дехто вважає, що чим сильніший потиск руки, тим щиріший привіт.

У Східній Америці люди мають інший підхід. Вони вважають, що долоні повинні ледве доторкнутись при привітанні. Цей звичай не вимагаючий і дуже культурний у їхньому середовищі.

Існують різні способи поздоровлення рукою. В Індії чоловіки, вітаючись, стискають одну руку, кладучи руки на грудях з правого боку, а жінки з лівого. Айну, плем'я з Японії, труть разом долоні і гласкають свою бороду. Провідники племен в Африці ляскають

тричі пальцями, коли вітають когось. На островах Банк людина подає третій палець правої руки і загачує третій палець правої руки людини, з якою вітається.

Подання руки може бути небезпечним, особливо для дуже знаних людей. Після привітання п'ятьох тисяч людей за один вечір покійний Гудвін Найт мав долоню як болячий, напухлий, нерухомий м'якуш.

Звичайно, в Ізраїлі слово "шалом" вживається замість подання руки. В Росії ти мушиш не лише пам'ятати прізвище твого гостя, але й ім'я його батька. Правильний спосіб привіту: "Добридень, Ксеню Богданівно" (Ксеню, дочко Богдана). Голляндці, широко знані їдуні, мають загальне поздоровлення для всіх без винятку: "Smaakel/uk/eeten!" (Щоб ти добре пообідала). В еспанців скромний привіт: "Como esta?" (Як ти?). Французький привіт — це "Comment vous portez-vous?" (Як ти себе ведеш?). В Єгипті, де шкіра скоро висихає, щоденний привіт: "Як ти прієш?"

Мешканці островів коло Філіпін беруть руку або ногу другої особи і труть об своє лице. В декотрих частинах Філіпін є звичай підняти ліву ногу особи, з якою вітаєшся, легенько провести по правій нозі і тоді по лиці. Інші тубильці з Філіпін схиляються дуже низько і підносять одну ногу із зігненим коліном. Вони також кладуть руки на щок товариша, як вітають.

Відвідувачі Японії відчують трудність навчитись навіть найпростішого способу привіту. У більшості вони навіть не стараються, бо сказати "добрий ранок", треба одним способом батькам, іншим дітям, а ще іншим служниці, працівникові або туристові.

Щоб заступити нездібність привітати відповідним японським "добрий ранок", відвідувач може навчитись вклонитись зручно, із руками зжоненими перед колінами. Якщо приглянутися добре, можна завважити різні ступені поклонів японців, коли вони вітають один одного. З глибини поклону можна довідатись про соціальний стан особи. Чим вище становище, тим менше він згинається. Люди найнижчого стану майже складаються в двоє.

У декотрих країнах привітання може тягнутись п'ятнадцять хвилин і довше. У Китаю, якщо хтось вітає когось, кого вже довгий час не бачив, він падає на коліна, схиляє лице до землі і промовляє слова привіту, які тягнуться без кінця. Прийнятий спосіб при-

віту між китайськими селянами — це звичайний поклін і фраза: “Йа фан?” (Чи ти вже з’їла риж?).

У Туреччині мужчина складає руки на грудях і схиляє голову дуже низько перед особою, яку вітає. У Південній Америці звичай при вітанні терти пальці ніг. Ляпландці труть носи, щоб привітатися, так само як ескімоси. Доктор В. С. Лафлін з університету Вінсдонсін, знаний знавець ескімосів, заявив, що тертя носів вже давно не модне і тепер є звичай цілуватись.

Поцілунки правдоподібно найбільше поширений спосіб привіту, хоч декотрі країни все ще не хочуть приймати цей звичай.

Дійсно, світ може похвалитись різноманітними звичаями вітання. Неодмінно, звичай тибетських селян вітати своїх настоятелів мусить бути ще найбільше ексцентричний. Селянин виставляє язик, вибалушує свої очі, тримає свою шапку при животі і схиляється, немов йому недобре. Настоятель, натомість, приймає привіт кивком голови і йде собі далі. Він розуміє, що висолоплений язик і вибалушені очі є ознакою пошани і страху, схоплення за живіт — це тільки спосіб знімати шапку, а похил — це формальний привіт. Все разом показує велику повагу.

Переклад із “The Lion”, листопад 1971 р.

Переклала ст. пл. Ксеня Одежинська

НА РІЗДВО

*Ісусе Христе, Божий Сину!
Від літ щороку ми ідемо
В далекий тихий Віфлеєм
Стрігати дивну новину.*

*Несем тобі не ливан й миро,
Ані не злото-серебро,
А наше вбогеє добро:
Любов, прив'язання і віру.*

*І молимо Тебе, о Христе,
Дай однодушність усім нам —
Родинам, селам та містам,
І добру волю й серце гисте.*

*І братолюб'є, і згоду,
І бистрий зір, і ясну ціль,
І лік на наш сердегний біль —
Щасливу долю для народу.*

Роман Купчинський

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

Марта ШЕПЕРТИЦЬКА

пл. роз. 2-го Куреня ім. кн. Ольги в Вінніпегу, як дуже здібна учениця, в шкільному році 1972/73 здобула вісім нагород за найкращі успіхи в науці, а саме:

- 1) Сертифікат - відзначення та трофею за найвищі марки (оцінки) в 9-тій класі в англійській школі.
- 2) Трофею за найвищі оцінки з української мови в публічній школі.
- 3) Трофею за найкраще виголошення українського вірша в манітобській провінції.
- 4) Грошову нагороду для найкращої учениці 9-ої класи англійської школи.
- 5) Сертифікат-відзначення і грошову нагороду за найвищі оцінки (марки) з ділянки природознавства.
- 6) Грошову нагороду за біологічний проект на природничій виставі (контесті) державних шкіл міста Вінніпегу.

Крім зайнять у щоденній англійській школі, Марта ходить ще до української школи при читальні Просвіти, до “Королівської Балетної Школи” у Вінніпегу та школи гри на фортепіані і теорії музики, де минулорічний курс закінчила з відзначенням. Співає також у студентському хорі при українській католицькій Катедрі св. Володимира і Ольги в Вінніпегу, одному з найкращих у Канаді.

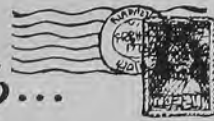
В місяці листопаді 1973 р. вибрано Марту ШЕПЕРТИЦЬКУ курінною 2-го куреня ім. кн. Ольги в Вінніпегу. Повна ентузіазму, разом з цілим курином та його проводом плянує як найкраще провести 25-літний Ювілей Пластової Станції у Вінніпегу.

ГРАТУЮЄМО Тобі, Марто, та “ЩАСТИ БОЖЕ” в дальшій праці!

Редакція “Юнака”

ОЙ, ДІВЧАТКА-ПОДРУЖЕНЬКИ,
ХОДІМ ЩЕДРУВАТИ,
“ЮНАКОВІ” ПРЕСОВОГО
ФОНДУ ЗДОБУВАТИ.

До нас пишуть...

„ГЕЙ, ЧИ ЙДЕТЕ З КОЛЯДОЮ?“

Дорога Подруго!

Зближається Різдво і я як звичайно у цей святочний час — роздумую, пригадую, порівнюю.

Якось тепер щораз менше ми у Пласті звертаємо увагу на такі моменти, що лучать, що дають почуття дружби, близькості.

Може боїмося сентиментальності? А може думаємо, що наші молодші подруги й друзі не потребують таких переживань?

Пам'ятаю, як я була ще новачкою, а опісля юначкою, то виховниці дуже уважали на це, щоби запалення Святвечірньої Свічки відбулося точно у Свят-Вечір, 6-го січня, а не десь у найближчу суботу чи неділю. Тепер я розумію вагу того, як і коли щось святкувати. А все ж почуття одності з усіма пластунами у світі було для мене, новачки, а згодом юначки, дійсно незабутнє.

Велике враження робила також простота цього тільки пластового обряду: засвітили свічки при притемненому світлі, заспівали тихенько “Бог Предвічний” і хтось без патосу, але з чуттям, говорив вірш Богдана Лепкого “На Свят-Вечір”. Слова ж: “Гей, чи йдете з колядою?” — здається залишаться на ціле життя у душі... Або коли при роздачі свічечок хтось із сеньйорів вияснявав спокійно: “Тепер у цій хвилині по цілому світі всі українські пластуни сходяться, щоби **разом** засвітити свічки і **разом** заспівати “Бог Предвічний” та в цей момент згадати всіх тих там, які також з нашою зіркою тихенько сходяться, щоб і свої свічки засвітити і бути принайменше думками з нами”.

Здається, що ця урочиста хвилина, свідомість, що всі пластуни з'єднані почуттями, одночасно думками перебувають в Україні — це був справді великий виховний момент, який мав на нас просто незатертий слід.

Ми вже вийшли з юнацького віку, а спомини цих свят-вечірніх зустрічей ідуть за нами і залишаться назавжди.

А як розповіла я про цей пластовий звичай знайомим і рідним по “тамтому боці”, то їм засвітилися дивно очі, вони питали: “Справді ви 6-го січня засвічуєте свічку? — То значить ви відчуваєте, що це ми тут робимо?..”

І тому якось сумно, що цей звичай замирає. Бо може б трохи ми були собі ближчі, якби таки далі всі в один час світили свічечку та думали тоді про інших, а не лише про себе? І якби кликнули їм в думці через океани в один голос: “Гей, чи йдете з колядою?”

Скоб!

Ваша Д.

АРКА ЗАХІД

це не лише
модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також
справжній мистецький осередок
для обслуги українців Торонто
та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки “ДМС” до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунтів в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West,
Toronto 21, Ont.
Telephone: 762-8751

СТОРІНКА РОЗВАГИ

БЕЗ СЛІВ

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

Віднайдіть різниці між одним і другим образком!

Друзі і Підруги! Придивіться добре цим двом образкам і найдіть на них 20 різниць! Шукайте терпеливо, поки їх не знайдете! Бажаємо успіху!

СПОРТ

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩАТАРСЬКИЙ КЛЮБ — НЬЮ ЙОРК

ВІТАЄМО КЛК З ЙОГО 50-РІЧЧЯМ

Ювілейна картка Централі КЛК.

Карпатський Лещатарський Клуб (КЛК), який постав у Львові в 1924 році, святкує цього року пів-сторіччя свого існування. Як на спортивний клуб,

— це доволі "поважний" вік як

ще до цього взяти до уваги, що КЛК не перестав своєї діяльності ані в часі другої світової війни, ані в роках переселення.

Як сама назва вказує, цей клуб постав для пропаганди і поширення лещатарства на Західних Українських Землях, але швидко після заснування поширив свою діяльність також на теніс та спортові ігри. Так діяв він і діє по сьогоднішній день у США та Канаді, улаштовуючи загально відомі лещатарські змагання, але також тенісові та плавацькі. Найпопулярніші від ряду років крайові змагання у тенісі і плаванні, які КЛК проводить рік-річно на оселі "Союзівка" та які притягають велику кількість нашої молоді.

Карпатський Лещатарський Клуб від початків свого існування мав поміж своїми членами і то найактивнішими наших пластунів і пластунок, а співпраця між Пластом і КЛК була завжди дуже тісна. Найкращим

цього доказом це, що, дбаючи за поширення лещатарського спорту серед української молоді, КЛК враз із пластовою організацією організує від ряду років спільні лещатарські табори, а організатори цих таборів пластуни з куренів УСП і УПС "Бурлаки" по більшості активні члени КЛК.

КЛК із своїм осідком у Нью-Йорку та під головуванням інж. Романа Гавриляка запланував на свій Ювілейний Рік багато цікавих спортових та товариських імпрез як також видання Ювілейного Альманаху про 50-тирічну діяльність Клубу з численними світлинами.

Сердечно вітаємо від редакції "Юнака" КЛК із його 50-річчям та бажаємо йому дальшого розвитку для пропаганди лещатарства, тенісу і плавання серед української молоді!

ВЕРТАЄМОСЯ ДО ДАВНІХ СПОСОБІВ ЛЕЩАТАРСТВА

Не раз траплялося нам на лещатарських таборах розповідати про це як ми "старі" починали в Європі цей найкращий із зимових спортів. Таборовики — ентузіясти з'їздового лещатарства не дуже то й хотіли слухати, щоми справді мандрували на лещатах милями що підходили на власних силах угору, щоби з'їхати вниз, та що наші лещата та черевики зовсім інакше виглядали.

Аж ось тепер поволі, але консеквентно, починає ставати модним мандрівне лещатарство і щораз більше наших молодих спортсменів знаходить у ньому приємність та знамениту спортову заправу цілого тіла. Не на останньому місці у відродженні мандрівного лещатарства стоїть справа грошей — та ж з'їздове лещатарство це один із найдорожчих спортів; починаючи з виїзду, а кінчаючи на оплатах витягів і коштах подорожі до з'їздів.

А тут до мандрівки на лещатах треба лише трохи снігу (куди менше як на з'їздах!), легких, довгих лещат із дерева (не важчих як 4 фунти) із простеньким ремінним в'язанням і високих, гнучких неперемокальних черевиків.

Американська преса подає, що у США було минулого року зареєстрованих 100,000 ентузіастів мандрівного лещатарства. Між ними більшість таких, яким надоїло безконечне стояння у черзі, щоб дістатися на витяги, астрономічні ціни з'їздового виїзду та довгі години доїзду до лещатарських, гірських теренів.

Мандрівне лещатарство — якого початок сягає кам'яної доби у скандинавських країнах та якого зразки бачимо на чотиротисячних скелях у Норвегії — вимагає праці цілого тіла та нагадує трохи їзду на ковзанах через свої довгі, посувисті рухи, як теж плавання через працю рук і горішньої частини тіла при підпиранні кийками. В часі мандрівок на лещатах пізнається природу, можна захоплюватися спокійно красою зимового краєвиду та пізнавати найближче довкілля своєї місцевості.

Усі спортові журнали є тепер повні описів і заохоти до мандрівного лещатарства, а,

либонь, і в нас серед пластунів найшло воно вже прихильників, а то й ентузіастів.

Ось доказом того хай буде розмова, яку ми випадково зачули на цьогорічному літньому таборі:

— “Ти не уявляєш собі як це чудово. У неділю ранком пакуєш легкий наплечник з їжею і светером, смакуєш лещата і після півгодини їзди автотом — вже сунеш на лещатах у ліс. Нема людей, спокійно, не треба спеціального одягу й маєш сніг та природу для себе та ще до цього зовсім даром!”

— А я мушу їхати дві години автотом до найближчих з'їздів. Купую квиток на витяги за 8.50 дол. і ледве маю час до пополудня з'їхати п'ять разів — такі черги людей все стоять...

— А у нас їздили вже минулої зими цілими гуртками на лещатарські мандрівки і мали з того “великий фан”!

Ми не слухали далі цієї розмови, але думками полинули у давнє минуле та наші мандрівки на лещатах у Карпатах, чи в околиці Львова, змагання КЛК у т. зв. “плоскому бізі” й веселі лещатарські прогулянки по білих, рівних просторах нашого Підгір'я.

І пригадалося як недовірливо молоді друзі ще перед кількома роками слухали про ці “застарілі” методи лещатарства.

О. К.

Пластуни і пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Свято-Миколаївської Парафії в Торонті

- Кредитівка платить від звичайних вкладів з правом виписувати чеки

7%

- Кредитівка уділяє позики на догідні сплати.
- Урядові години: від 11 год. вранці до 7 ввеч., а в суботи від год. 10 до 1 по полудні.

ST. NICHOLAS CREDIT UNION LTD.

4 Bellwoods Ave.

Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

КРЕДИТОВА СПІЛКА

при церкві М.Б.Н.П. в Торонті

278 Bathurst St.

Tel.: 368-4227

- Платимо найвищі відсотки від ощаднотевих вкладів
- Уділяємо особисті позики до \$5,000.00 на 9% та моргеджеві позики до \$50,000.00, на другий моргедж до \$20,000.00 на 9½% на перший моргедж на 8½%.
- Усі позики асекуровані до 10,000.00 дол., а ощаднотеві вклади та уділи до 2,000.00 дол.

Урядові години: В понеділок, четвєр і п'ятницю від год. 10 рано до год. 8 ввечора.

У вівторок і середу від 10 рано до 3 по пол.

У суботу від 10 вранці до 12 в полудні.

ХРОНІКА

ОРЛИКІЯДА

Не всі знають, що це **Орликіяда**, тому скажу про неї кілька слів: Орликіяда — це оригінальний з'їзд-змаг юнацтва сходу США, що його оце вже 12-ий раз влаштовує сенйорський курінь ім. Григора Орлика. Орликіяди бували одноденні, в останніх роках — дводенні. Кожна Орликіяда має якусь іншу тему і юнацтво, зголошене до участі, дістає відповідні матеріали до теми, з яких підготовляється до змагань.

Пл. сен. Андронік Копистянський і загін 3. Куреня УПЮ ім. Гетьм. І. Мазепи в Нью-Йорку, який здобув 1 місце.

Провідникам юнацтва в Австралії подобалась ця ідея і там 1970 р. влаштовано перш в Австралії Орликіяду. На ній започатковано гарну книгу-альбом, у якій вписалися всі учасники змагу. Опісля цю книгу (величезну!) переслано на Орликіяду до США, а звідси знову до Австралії. І так щорічно мандрує вона з одного континенту на другий.

Минулого року Орликіяда проходила під гаслом "Україна сьогодні". Зголошені курені дістали завдання ознайомитись із станом спротиву українських інтелектуалістів в Україні, а як друге завдання — прочитати одне оповідання про мандрівку пластунів у Карпатах з книжки "Рідними пляями" Б. Чехута. Крім того, до кожної Орликіяди треба знати дещо більше про Григора та Пилипа Орликів, у пам'ять яких названо змаг — Орликіяда.

На українську оселю "Союзівка" з'їхалось біля 250 юнацтва, зі своїми виховниками. При реєстрації всі одержали порядкові числа і ось, відразу після святкового відкриття Орли-

кіяди, загони-гуртки підходять по черзі до стола журі, де витягають по два питання. По кількох хвилинах підготовки — загін виходить на сцену. До мікрофону підходить двоє із загону і відповідають на витягнені питання. Одне з них на тему сучасної України, друге — на тему оповідання з книжки "Рідними пляями". Ось перший загін. Питання: "За що судили Юрія Шухевича?" і друге: "Який смак мала буркутова вода?" (сірчаний!).

Сцена із скечу "Турист в Москві", яку поставив 3 Курінь УПЮ-ів. Автор — Олесь Кузишин, член Куреня. Світлив пл. скоб Нестор Близняк

Після змагу загонів відбувались індивідуальні мистецькі пописи — деклямації, спів, гра на інструментах, народні танки. Українська мова у змагунів дуже гарна, а вірші-поезії проказані з великим чуттям. Це "Дума про три камені" Л. Костенко (М. Струк), "Три долі" Н. Редька, "Чумацький шлях" Ліни Костенко (О. Стасюк). А як гарно співала Оксана Тромса та Софійка Демчишин! Оксана Дацків танцювала, Ліда Солтис грала на бандурі. А по вечері — вечірка. Хлопці бойкотували дівчат, майже не танцювали, хоч мали дуже самопевні міни і сиділи з дівчатами при столиках до пізньої ночі. Кажуть, що треба було погасити ще одне світло. Але юначки танцювали і без них.

Другого дня після Служби Божої, яку відправив о. Мак, загони змагалися у збірних мистецьких виступах. У більшості, — це були надзвичайно добре виконані монтажі, рецитації, інсценізації, мелодеклямації із творів, переслідуваних тепер в Україні, поетів. Ось, погасло світло і на сцені спалахнув малий вогник-ватра. При нім група чумаків — сидять задумані і несеться тиха пісня. І повні глибокого змісту слова про чумацький віз: "Гей, та їхали чумаки в Крим по сіль, гей, забули чумаки в Криму віз..." На залі тихо, всі слухають і переживають. Далі — сильна кар-

Юначки — учасниці "Орликіяди" 1973, вписуються у пропам'ятну книгу "Орликіяд".

тина — "Суд" В. Симоненка. І знову Симоненка "Ми думали про вас". Чимало й гумору — хоч би скеч "Операція". Простирало, за ним лямпа, на ньому силуетки: на столі пацієнт, над ним два хірурги, бо "в таборі на Соколі ковбаса пропала". Оглядають знимку рентгеном і стверджують, що дійсно — ковбасу з'їв пацієнт. Отже — наркоза "качалкою по голові", а тоді ріжуть його, рубають і т. д. Вкінці знайшлася ковбаса! А пацієнт? Ех! хірурги махнули руками. А чи чули ви таку пісню "Як я їхав коло млина"?

Отож дуже гарно зінценізували її юначки з Нью-Йорку. Навіть було "візок мені полонився".

Та вже наближається фінальний змаг кандидатів на гетьманича і гетьманівну. Було 3 кандидатки і 2 кандидати. З ними журі переводило інтерв'ю, їх поведінку пильно обсервували і т. п. А тепер — після відповідей на 2 питання — остаточне рішення. У висліді гетьманівною обрано **Надю Редьку** з Ньюарку, а гетьманичем — **Юрка Яримовича** з Нью-Йорку. Після того настав трохи бурхливий момент — проголошення вислідів змагу. Ті, що здобули перші місця, тішились, скакали з радості, інші ж — сумували. Але ніщо не затьмарить тих гарних переживань упродовж двох днів, навіть якщо і трохи сумніше буде в автобусі в поворотній дорозі.

Вислід змагань: ЮНАКИ: 1. місце — 3 Кур. ім. гетьм. І. Мазепа з Нью-Йорку, 2. місце — Самост. Гурток "Орли" з Кергонксону, 3. місце — 45 Курінь ім. В. Великого з Вашингтону. ЮНАЧКИ: 1 місце — 42 Кур. ім. О. Завісної з Йонкерсу, 2. місце — 50 Кур. ім. О. Лятуринської з Вашингтону і 18 Кур. ім. О. Пчілки з Нью-Йорку, 3. місце — 44 Курінь ім. О. Джиджори з Ньюарку. Всіх разом було 26 загонів.

Ініціатор і керівник Орликіяд — **пл. сен. Андронік Копистянський** з цілим штабом своїх "Орликівців".

Висновок: їдьте на тринадцяту Орликіяду всі без виїмку!

Л.

КУРІНЬ УСП-ів "ГАЙДАМАКИ"

Напевне буде запит — хто такі "Гайдамаки" та яка мета їх існування? "Гайдамаки" — це гурт старших пластунів, які з власної волі та бажання, розуміючи вагу плекання пластової ідеї, створили на чужині в Канаді, Торонто, курінь "Братів Гайдамаків". Їхня мета, — працювати, в міру своїх сил, для добра і слави України, Українського Пласту та свого Братства, щоб дальшим пластовим самовихованням причинитися до плекання традицій героїчних предків гайдамаків.

Минув уже один рік відколи перша іскра гайдамацької ідеї зажевірла на "Пластовій Січі" у Грефтоні. Вона далі розгорялася у серцях засновників під час ЮМПЗ-1972 на "Вовчій Тропі".

Праця підготовчого Куреня "Гайдамаків" у Пластовій Станиці, Торонто, була довга і трудна, бо всі члени були зайняті як вихов-

Гайдамаки перед церквою із курінним знам'ям під час своєї Курінної Ради, 1973 у Гвелфі, Онт.

ники, таборів інструктори чи адміністративні помічники в Пласті, виконуючи ці свої обов'язки з великим ентузіазмом.

Сьомого жовтня цього року на фермі батьків ст. пл. Бориса Сірського біля Ватерлю, Онтаріо, наш Курінь святкував першу річницю свого існування Великою Радою. На цій Раді відбулося посвячення гайдамацької шаблі і знам'я в українській церкві міста Гвелф, Онтаріо. Крім урочистостей ритуалів ми відбули читання і прийняття кодексу "Гайдамацького слова", вибір нового проводу та прийняття нових кандидатів у члени, а вкінці запряження усіх членів на шаблю.

Церемоніял запряження членів на шаблю.

Як почесні гості нашої Великої Ради були пл. сен. Андрій Харак — кошовий та одночасно й опікун нашого Підготовчого Куреня "Гайдамаки", ст. пл. Юрій Водославський — осередковий ОПраці УСП-ів у Станиці Торонто.

У проводі "Гайдамаків" такі члени: Олесь Похмурський — курінний, Михайло Ганч — суддя, Ігор Бурачок — писар, Юрій Гарасимович — скарбник, Борис Терепенець — господар, Борис Сірський — хронікар і хорунжий; члени куреня: Зенон Івахів, Ярема Кохан, Богдан Ковалик, Михайло Калимін, Богдан Кушнір, Марко Кушніренко, Ігор Лотоцький, Стефан Мазур, Андрій Мацко, Юрій Пелех, Зенон Позняк, Роман Харак та Євген Чолкан.

Скоб!

ст. пл. Ігор Бурачок, "Гай"
писар

ПЛАСТУНКИ ТАНЦЮЮТЬ

Рідна Школа в Нобл Парку біля Мелборну, якою уже 20 років керує вчителька, п. Тетяна Сліпецька, давно відома не тільки своїм рівнем навчання, а й мистецькими виступами, концертами під час різних свят та на закінчення шкільного року. Тут в Українському Домі Нобл Парку під одним керівництвом.

На світлині старша дівоча група студії. Майже всі вони навчаються в Школі Українознавства, в Педагогічній школі та є пластунками. Починаючи зліва: Мирослава Шкадрій, Ірина Стефин, Дарія, Федевич, Леся Шевченко, Катя Ткач, Ірина Грушецька, Оріся Опар, Романна Козак та Христя Цабанюк.

Фото: Петро Вачур.

крім школи-семирічки, працює також дворічна Школа Українознавства та дворічна Педагогічна школа, змобілізувавши навколо себе кращі педагогічні сили Мелборну.

При цій школі працює з 1962-го року Ритмопластична студія під керівництвом артистки Ірини Кобзар-Залеської. Виступи цієї студії завжди чудово прикрашують кожну мистецьку програму. У студії фактично працює одночасно три групи — від найменших до найстаршої групи. Протягом свого існування студія брала участь у багатьох виступах не тільки у своїй школі в Нобл Парку, а й на околицях, в мелборнському Народному Домі (Ессендон), а також популяризували наш танок і на австралійській сцені та в телевізії, захоплюючи і свого й австралійського глядача красою одягів та майстерністю танків.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ПРОЩАЛЬНА ВАТРА

У теплий літній вечір на пласкому даху модерного готелю в Атенах — горить одна свічечка. Навколо неї тісно сплетений вінок 21 пластунок. Зв'язуємо хустини і краватки в одно нерозривне коло — пластовим вузлом. Останній вузол зав'язує провідниця. Не тільки пластова ідея лучить нас, але три тижні спільних, насичених новими переживаннями хвилин. Несеться голос провідниці: "На тлі вечірньої панорами модерних Атен і при свідках старовинного Партенону та гордого Ерехтіону — охрищуємо 'Мандрівні Стежки Культури' назвою "Каріятиди".

"Без мрії не можна жити... "Ой, хмелю, мій хмелю" — несеться наша рідна пісня понад місто. Заслухались Каріятиди. Довгі століття як свідки генія людини стоять вони на Акрополі — такої пісні вони ще не чули. А вона понеслась понад їхніми головами, ген-ген у той край, де колись створилась.

А на даху модерного готелю в Атенах в замкненім колі навколо палаючої свічки зарисувались силуетки 21 українських Каріятид — готових стояти на сторожі святині української культури. Чи переживали ви колись ватру, що торкнула всі струни ваших почувань?

П. С.

З журналу "Каріятиди" Мандрівні Стежки Культури — Греція 1973 р.

Рідна мова — це найважливіший зинник для розвитку духового життя людини. Всі народи, що досягли національної свідомості, дуже дорожать своєю мовою, як дійсним, природним і дорогоцінним народним скарбом, надбаним колективно духовною діяльністю великою кількістю попередніх поколінь.

Крафт-Ебінс

ЛИСТ ДО МАТЕРІ

Я приїду, коли над полтавськими килимами, розстеленими у зелених полях, кривля свої шукатимуть гуси і колеса маритимуть дорогою, вишитою на полтавських килимах,

Мамо, одягайтеся тепло — по радіо передавали холодно у вашім краю. І посійте коло хати квіти

Василь Голобородько

Ми хочемо про вас знати!

**МИ ДБАЄМО ПРО ВАШУ ІСТОРІЮ,
ЧИ ВИ ДОСИТЬ ДБАЙЛИВІ, ЩОБ
ДОПОМАГАТИ НАМ ЇЇ ЗБЕРІГАТИ?**

Історія Канади виростає з багатьох культур і національних коренів. Ви і ваша родина є співтворцями цієї історії. Допоможіть нам її зберігати.

Національний Етнічний Архів збирає та зберігає документи, пов'язані з історією етнічних народів Канади. Листи, нотатки, щоденники, світлина та багато інший речей, що їх ви маєте у себе, можливо важливі, коли мова йде про збереження і записування історії вашого народу.

Допоможіть нам, щоб ми змогли допомогти вам. За ближчими інформаціями пишіть негайно на таку адресу:

Coordinator
National Ethnic Archives
Public Archives of Canada
395 Wellington Street
Ottawa, K1A 0N3

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню
в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)

Telephone: ORegon 4-9576/-79/-98

**відкрита щодня від вчасного ранку
до пізної ночі.**

- * Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки
- * содові води * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільне і канцелярське приладдя
- * українські і чужомовні часописи.

**"Веселка" є улюбленим місцем зустрічей
нашої молоді!**

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

1. П. Василь Арсенич, Вінніпег, Канада, для внука у Вінніпезі.

2. П. А. Іваночко, Лексінгтон, США, для внучки у Торонті, Канада.

3. Пл. сен. Любомир Колтунюк, Денвер, США, для юнака в Манчестері, Англія, в пам'ять св. п. пл. сен. д-ра Анни Герасимович.

4. Инж. Ярослав і ст. пл. Олег Цюки, Філадельфія, США, 5 дарункових передплат для дітей Рідної Школи у Відні, Австрія, в 5-ту річницю св. п. Ольги з Марчуків Цюк. Ці дарункові передплати виплачуються з фонду постійної дарункової передплати, який створили Муж і Син Покійної.

5. П. Р. Канерва, Судбури, Канада, для п. Козубяка із Судбур.

6. Н. Н., Торонто, для двох юнаків у США.

Останнє наше звідомлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" за серпень-вересень 1973 р. (ч. 120-121). Разом з попередньо проголошеними досі зголошено 784 дарункові передплати. За ці передплати ми посилали досі наш журнал "Юнак" зразковим, але незаможним юнакам і юначкам, головно з європейських і південно-американських країн, які бажають регулярно одержувати і читати "Юнака", але самі, на жаль, не спроможні заплатити за нього передплату.

Пришліть і Ви дарункову передплату для незаможних пластунів, або в дарунку на Різдво, Великдень, день народження, іменини. Нагод багато для дарункової передплати "Юнака". Чекаємо!

Замість квітів на могилу

св. п.

ЄВГЕНІЙ РОГОЖІ

Матері наших Друзів Марії Макарушки і Романа Рогожі складають на пресфонд "Юнака"

ЧЛЕНИ КУРЕНЯ "ЛІСОВІ ЧОРТИ"

пл. сен. Дмитро Косович — \$10.00, пл. сен. Володимир Корнага — \$10.00, пл. сен. Мирослав Раковський — \$10.00, пл. сен. Павло Дорожинський — \$10.00, пл. сен. Атанас Мілянч — \$5.00, пл. сен. Осип Стецур — \$5.00, ст. пл. Андрій Ластовецький — \$5.00, ст. пл. Богдан Хомут — \$5.00.

ЧЛЕНИ КУРЕНІВ "ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ" і "ЛІСОВІ ЧОРТИ"

пл. сен. Анна Коренець — \$20.00, пл. сен. Петро і Ніна Пясецькі — \$10.00, пл. сен. Люба і Михайло Пежанські — \$10.00, пл. сен. Галина і Володимир Хамули — \$10.00, пл. сен. Галина Скороцька — \$5.00.

**

Іванна Джус і Ірина та Зенон Шепаровичі — \$50.00, пл. сен. Ольга і Микола Кузьмовичі — \$20.00, інж. Володимир Онишкевич — \$10.00, Олена Федак-Шепарович — \$10.00.

Замість квітів на могилу

св. п.

ГРИГОРІЯ ГУНЧАКА

Батька та Дідуса наших Подруг Орісі, Лялі та Мотрі складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

КУРЕНІ УСП-ок і УПС-ок "ВЕРХОВИНКИ", США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ПЕТРА ЗИМНОГО

Батька наших Подруг Петрусі і Христі складаємо \$40.00 на пресовий фонд "Юнака"

ЧЛЕНИ 30-го КУРЕНЯ УПЮ-ок ім. Софії Галечко, Нью-Йорк

Замість квітів на могилу

св. п.

РОМАНА ДІДУРА

Батька нашої Подруги "Греблі" пл. сен. Ані Гаврилюк складаємо на пресовий фонд "Юнака"

\$10.00 пл. сен. Уляна Сось, \$10.00 пл. сен. Марта Базарко, \$5.00 пл. сен. Оксана Лев, \$5.00 пл. сен. Ольга Козак, \$5.00 ст. пл. Христя Кіналь і Тоня Горохович.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. ЯРОСЛАВА ЛУЧКАНЯ

нашого Дорогого і Незабутнього Сина, Мужа і Батька складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

БАТЬКИ, ДРУЖИНА і ДІТИ

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ПАНТЕЛЕЙМОНА ВЕРЕМЧУКА

Дідуса нашої Подруги Соні Коропей складаємо \$5.00 на пресфонд "Юнака"

ЧЛЕНКИ ГУРТКА УПЮ-ок "ВЕСЕЛКА" Провіденс/Бостон, США

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «ЮНАКА», що вплинули до 12-го грудня 1973 р.

СПА:

Замість квітів на могилу св. п. Євгенії Рогожі, Матері Марії Макарушки і Романа Рогожі, на пресфонд «Юнака» склали їхні друзі, члени Куреня «Лісові Чорти» \$60.00, члени Куренів «Ті, що греблі рвуть» і «Лісові Чорти» \$55.00, Іванна Джус і Зенон Шепаровичі \$50.00, пл. сен. Ольга і Микола Кузьмовичі \$20.00, Олена Федак-Шепарович \$10.00 і інж. Володимир Онишкевич \$10.00, разом складено 205.00

20-ий Курінь УПЮ-ок ім. М. Борецької і 44-ий Курінь УПЮ-ок ім. О. Джиджори, Ньюарк, заробіток з базару 143.50

Курені УСП-ок і УПС-ок «Верховинки» в пам'ять св. п. Григорія Гунчака, Батька та Дідуса своїх Подруг Орісі, Лялі та Мотрі 50.00

Члени 30-го Куреня УПЮ-ок ім. С. Галечко, Нью-Йорк, замість квітів на свіжу могилу св. п. Петра Зимного, Батька їхніх Подруг Петрусі і Христі 40.00

Курінь УСП-ок і УПС-ок «Греблі», Нью-Йорк, замість квітів на могилу св. п. Романа Дідюра, Батька їхньої Подруги пл. сен. Ані Гаврилюк 35.00

Замість квітів на могилу св. п. Олександри Палієнко, Матері їхнього Друга пл. сен. В. Палієнка, склали \$20.00 пл. сен. О. і М. Кузьмовичі і \$10.00 пл. сен. Рута Галібей, Нью-Йорк, разом Олександра і Володимир Кіршаки, замість квітів на могилу трагічно померлих св. п. Софії Ліщинської і св. п. пл. розв. Юрія Ліщинського 30.00

Замість квітів на могилу нашого Дорогого і Незабутнього Сина, Чоловіка і Татка св. п. пл. сен. Ярослава Лучканя, Батьки, Дружина й Діти 10.00

пл. сен. Володимир Дармохвал, Нью-Йорк, замість різдвяних побажань для Родини, Приятелів і Знайомих 10.00

Гурток УПЮ-ок «Веселка» із Пл. Станиці Востон, замість квітів на могилу св. п. Пантелеймона Веремчука, Дідуса їхньої Подруги Соні Коропей 5.00

ст. пл. Ірина Савка, Чикаго 2.50
ст. пл. Олена Храплива, Ст. Люїс 2.50
пл. сен. Микола Кавка, Парма 2.50
ст. пл. Оксана Карачевська, Йонкерс 1.50
пл. юн. Орест і Борис Вірстюки, Кліфтон 1.00
пл. юн. Віра, Ростик і Тарас Микитин, Ярдвілл 1.00
пл. юн. Мирон Боднар, Парма 1.00
пл. юн. Тарас Борковський, Йонкерс 1.00

СПА разом

\$571.50

КАНАДА:

ст. пл. Борис Шепертицький, Вінніпег 20.00
пл. сен. Т. Горохович, Торонто, замість квітів на могилу св. п. Романа Дідюра і св. п. Олександри Палієнко 10.00
ст. пл. Оксана Радь, Торонто 5.00
ст. пл. Борис і Богдан Піжицькі, Ст. Кетерінс 3.00
пл. сен. Богдан Миндюк, Торонто 3.00
пл. юн. Богданна Бойко, Торонто 2.50
пл. юн. Мотря і Андрій Головаті, Торонто 2.50
пл. юн. Христия і Юрко Кальби, Торонто 2.50
пл. юн. Марія і Володимир Кривуляки, Вінніпег 2.50
пл. юн. Маріянка Похмурська, Торонто 1.50
пл. юн. Роксоляна Савка, Монреаль 1.00
ст. пл. Олександра і пл. юн. Юрій Фотій, Монреаль 1.00
пл. юн. Надя і Леся Сосідки, Торонто 1.00
пл. юн. Леся Вабяк, Торонто 0.75
ст. пл. Леся Воловець 0.50

Канада разом

57.75

НІМЕЧЧИНА:

ст. пл. Юрій Раковський, Мюнхен 5.00
Разом у цьому списку \$634.25

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК з «Юнака» ч. 12 за грудень 1973 р.

ЗАГАДКА

1. Ку-пе-ць
2. Ца- -ня
3. Се-ре-да
4. Де- -во
5. Со-ко-ли
6. Ми- -ла
7. Са-ти-ра
8. Ра- -ще
9. То-по-ля
10. То- -ля
11. Ле-ле-ка
12. Ко- -со

Розгадка рисункової загадки п. н. "Чи ви спостережливі?"

Перекотиполе.

Квітка Основ'яненко.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві вклади без права виписувати чеки
- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років

5 $\frac{1}{2}$ %

6 $\frac{1}{2}$ %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Даємо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкерія
КИЇВ**
виконує
всі
друкарські
роботи.

- Д р у к у є м о
- книжки
 - часописи
 - летючки
 - афіші
 - весільні запрошення
 - фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!